

dagen framlägga förslag om sådan ändring af 10 kap. 2 § giftermålsbalken, jemte andra i sammanhang dermed varande lagbestämmelser, att äkta makar må förklaras berättigade att njuta giftorätt till hälften hvardera i all den egendom de ega eller ega få, oafsedt, om egendomen består af fast egendom på landet eller af annan egendom.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 26 januari 1895.

O. G. Erikson.

A. P. Gustafsson.

N:o 105.

Af herr **S. O. Nylander**, om *ändring af tullsatsen å elektriska glödlampor.*

Som elektrisk belysning numera börjat att allt mera införas såväl i utlandet som ock här i Sverige, har behofvet af goda lampor, särskildt s. k. glödlampor, blifvit ganska stort. Glödlampfabrikationen har ock blifvit en betydande industri; flere stora fabriker inom utlandet sysselsätta sig med denna tillverkning, och vårt behof af lampor har hittills blifvit till större delen derifrån fylldt. Under senare åren har emellertid försök gjorts att äfven i vårt land tillverka elektriska glödlampor; några fabriker äro redan i gång, och deras fabrikat har ådagalagt, såväl att denna vara mycket väl kan hos oss tillverkas, som ock att denna glödlampfabrikation skulle kunna utvecklas till en ganska storartad inhemsk industri. Svårighet har dock

mött för våra glödlampsfabrikanter att kunna bestå i konkurrensen med utlandets stora fabriksanläggningar på detta område, och särskildt från Tyskland göres försök att genom ett ständigt underbjudande i pris förstöra marknaden äfven i Sverige för de svenska tillverkarne.

Vid importen af dessa utländska glödlampor har vederbörande, då nu gällande tulltaxa ej upptager någon särskild rubrik för glödlampor, ansett dessa böra förtullas såsom »glas andra slag» med 60 öre per kg., motsvarande omkring 1 $\frac{3}{4}$ öre per lampa.

Öfver denna tullbehandling anfördes visserligen år 1893 besvär, grundande sig på ett af flere fackmän lemnadt intyg, att glas ej vore den hufvudsakliga värdebeståndsdelen i lampor, då sjelfva glaset ej utgjorde mer än omkring 8 procent af lampans hela tillverkningsvärde. Men dessa besvär lemnades utan afseende.

Att den låga tullsats, som sålunda för närvarande tillämpas och som utgör endast cirka 3 procent af lampans värde, ej kan tillräckligt och verkamt skydda vår inhemska glödlampsindustri, har erfarenheten redan tydligen visat. Af de vid 1893 års slut i Sverige befintliga 3 glödlampsfabrikerna har under sistlidna året en nödgats sluta med sin verksamhet, en kan endast med svårighet uppehållas, och den tredje är visserligen ännu i full gång till följd af i densamma insatt kapitaltillskott, men ovisst är, huruvida ej äfven denna fabrik måste nedlägga sin verksamhet, om ej den skarpa konkurrensen med utlandet på något sätt förmildras. Jämförelsevis stora summor hafva blifvit nedlagda för att här i Sverige söka kunna vidmagthålla denna tillverkning, och mycket arbetsfolk erhåller derstädes sysselsättning och tillfälle till arbetsförtjenst. Synnerligen beklagligt skulle det därför vara, om denna svenska industri skulle nödgas duka under i konkurrensen med utlandet, och detta desto mer, som de svenska lamporna visat sig vara omsorgsfullt tillverkade och i kvalitativt hänseende i allmänhet bättre än de tyska lampor, som hit importerats. I betraktande häraf och den svenska varans mera solida och varaktigare beskaffenhet, torde en tullbestämmelse af t. ex. 10 öre per lampa ej kunna anses blifva betungande för allmänheten, men är deremot af synnerligen stor vigt för denna industris bestånd.

En tull af kronor 3: 50 per kg. motsvarar ungefärligen 10 öre per lampa, och införandet i tulltaxan af denna tullsats å elektriska glödlampor synes mig därför vara af stort behof påkalladt.

På grund af hvad som sålunda anförts, vågar jag vördsamt hemställa,
Bih. till Riksd. Prot. 1895. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 26 Häft.

det Riksdagen behagade besluta, att å elektriska glödlampor måtte äsättas en tull af 3 kronor 50 öre per kilogram.

Stockholm den 25 januari 1895.

Oskar Nylander.

N:o 106.

Af herr C. A. Carlsson, om förhöjning af tullen å stålpenor.

Då hvarje ny näring på det industriella området med skäl kan fordra att erhålla det understöd, som ett tullskydd kan lemna för att den nya industrien må kunna utveckla sig och bestå i kampen med utlandets i större utveckling varande fabrikation; så förefinnes i vårt land en dylik industri, hvars råmaterial är inhemskt och som högeligen påfordrar ett dylikt understöd, nemligen fabrikationen af stålpenor.

Den nuvarande införseltullen å denna vara är 60 öre per kilogram, motsvarande ungefär 16 gross, hvilken tullsats utgör endast omkring 6 procent af saluvärdet, och är denna tullbestämmelse, i jämförelse med andra industrigrenar af likartad beskaffenhet, synnerligen låg.

Det synes mig därför vara väl värdt att beakta, det stålpennefabrikationen blefve så tillgodosedd medelst ett förhöjdt tullskydd, att densamma kunde med fördel bedrivas med landets egna arbetare och af ett råmaterial, som vårt eget land kan lemna af yppersta beskaffenhet.

På grund häraf vågar jag vördsamt föreslå,